

SPORTIVE

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/sportive>

Z Kuşağında Yer Alan Öğrencilerin Spora Yönelik Tutumlarının İncelenmesi

Emre Caner YAPICI^{1*}, Aytekin ALPULLU²

Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Spor Yönetim Bilimleri ABD
Marmara Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Spor Yöneticiliği

Orijinal Makale

Gönderi Tarihi:09.01.2022

Kabul Tarihi:11.03.2022.

Öz

Bu çalışmanın amacı, z kuşağında yer alan öğrencilerin spora yönelik tutumlarının cinsiyet ve vücut kitle indeksi değişkenleri açısından incelenmesidir. Bu doğrultuda çalışmaya 413 kadın, 399 erkek toplam 812 öğrenci gönüllü olarak katılmıştır. Z kuşağında yer alan öğrencilerin spora yönelik tutumlarını belirlemek için öğrencilere “Spora Yönelik Tutum Ölçeği (SYTÖ)” yüz yüze görüşme tekniğiyle uygulanmıştır. Veriler normal dağılım gösterdiği için analizlerde parametrik testler kullanılmıştır. Verilerin analizinde, spora yönelik tutumu cinsiyete göre değerlendirmek için bağımsız örneklerde t-test, vücut kitle indeksi kategorilerinin spora yönelik tutumunu incelemek için ANOVA ve aralarındaki farklılaşmayı tespit etmek için post-hoc testlerinden çoklu karşılaştırma Tukey testi kullanılmıştır. Vücut kitle indeksleri ve cinsiyet değişkenlerinin spora yönelik tutum ölçeği anket maddelerine göre aralarındaki ilişki incelenmiştir. Elde edilen veriler bilimsel genellemelerle sonuçlandırılmıştır. Cinsiyet ve vücut kitle indeksi değişkenleri açısından spora yönelik tutum ölçeğine öğrencilerin vermiş olduğu cevaplar JASP 9.0.2.0 versiyon programı ile analiz edilmiş ve sonuçlar yorumlanmıştır. Cinsiyet değişkenine göre spora yönelik tutum incelendiğinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır ($p<0,05$). Vücut kitle indeksi ile spora yönelik tutum ölçeği 3 alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır ($p<0,05$). Bu çalışma, Z kuşağı öğrencilerinin spora yönelik tutumlarının ortalamanın üzerinde bir değere sahip olduğunu, erkek öğrencilerin, kadın öğrencilerden daha fazla spora yönelik olumlu tutum sergilediğini, vücut kitle indeksi değişkeninin öğrencinin spora yönelik tutumu üzerinde etkisinin olduğunu ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Spor, Tutum, Z Kuşağı, Vücut Kitle İndeksi

The Examination of Generation Z Students' Attitudes towards Sports

Abstract

The aim of this study is to examine the attitudes of the students in the z generation towards sports in terms of gender and body mass index variables. In this direction, 413 female and 399 male 812 students voluntarily participated in the study. In order to determine the attitudes of the students in the Z generation towards sports, the “Attitude Scale Towards Sports (SYT)” was applied to the students with face-to-face interview technique. Since the data showed normal distribution, parametric tests were used in the analysis. In the analysis of the data, t-test was used in independent samples to evaluate the attitude towards sports according to gender, ANOVA was used to examine the attitude of the body mass index categories towards sports, and the multiple comparison Tukey test, one of the post-hoc tests, was used to determine the differentiation between them. The relationship between body mass indexes and gender variables according to the questionnaire items of the attitude scale towards sports was examined. The data obtained were concluded with scientific generalizations. The answers given by the students to the attitude scale towards sports in terms of

*¹ Sorumlu Yazar: Emre Caner YAPICI; E-mail: ecyspor1986@hotmail.com

gender and body mass index variables were analyzed with the JASP 9.0.2.0 version program and the results were interpreted. When the attitude towards sports is examined according to the gender variable, there is a statistically significant difference ($p<0.05$). There is a statistically significant difference between the body mass index and the 3 sub-dimensions of the attitude scale towards sports ($p<0.05$). revealed that the body mass index variable has an effect on the student's attitude towards sports.

Keywords: Sport, Attitude, Z Generation, Body Mass Index

GİRİŞ

Bireylerin fiziksel ve sosyal etkinliklerde yer alması, sosyal, fiziksel ve psikolojik gelişimde etkilidir (Talimciler, 2010). Bu doğrultuda okullarda verilen akademik eğitimin önemli bir tamamlayıcısı olarak görülen beden eğitimi ve spor faaliyetleri, bireylerin spora yönelik tutumlarının geliştirilmesinde çok önemli bir işlev görmektedir (Balyan ve Balyan, 2012). Araştırmamızda özellikle z kuşağında yer alan öğrencilerin spora yönelik tutumlarının ne düzeyde olduğunun cinsiyet ve vücut kitle indeksi değişkenleri açısından incelenmesi amaçlanmaktadır. Çalışma grubu olarak belirlediğimiz z kuşağı öğrencilerinin özellikle teknoloji ve internet ile yakından ilgili olduğu düşünülmektedir. Bu nedenle bu grubun spora yönelik tutumlarının aktif spor yapma, spora ilgi duyma ve sporla yaşama boyutlarıyla değerlendirildiğinde ne durumda olduğu incelenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre ilgili kurumlar ile işbirliği içerisinde z kuşağı üzerinde elde edilen sonuçlara yönelik hangi uygulamaların yapılacağı belirlenmesi çalışma kapsamında önemli görülmektedir. İlgili alan-yazında, doğrudan z kuşağını temel alan çalışmalar yer almamaktadır. Yapılan çalışmalar genellikle gelir durumu, yaş gibi benzer değişkenler ile kısıtlanmıştır, buna karşın yaptığımız araştırmada ise Vücut Kitle İndeksi değerleri ile spora yönelik tutumun incelenmesi, alan-yazında bir boşluğun doldurulmasına katkı sağlamaktadır.

Oyun; hoş zaman geçirme, zihinsel rahatlama aracı olarak tarih sahnesine çıkan spor yaşadığımız çağda, siyasetten maliyeye, sanayiden günlük hayata, ırkçılıktan milli birliğe, dünya barışından yardımlaşmaya, propogandaya, serbest zamanı doğru kullanmadan uzmanlaşmanın getirdiği iş bölümüne, özetle bireyselleşme, toplum ve toplumlar arası açıdan çok çeşitli ve önemli etkileri olan sosyal bir kurumdur. Bedensel, kurallı fiziksel etkinlikler, insanın doğası gereği mücadele etmek zorunda kaldığı ortamı, bu ortamda kullanmak zorunda kaldığı aletler ve kendi öz becerilerini, boş zamanların artmasıyla şiddet olmadan kabul edilebilir bir şekilde kullandığı becerilerini, hoş zaman geçirme, oyun ve oynama ile değerlendirdiği bir süreçtir. (Fişek, 1980). Egzersiz yapma ihtiyacı canlıların genlerinde olan temel bir noktadır. Modern yaşam tarzı, teknolojik aletler ve buna bağlı olarak insanların yaşam stillerindeki değişiklikler toplumda var olan insanları pasif bir yaşam tarzına yönlendirmiştir. İlk var olduğu günden olgunlaştığı güne kadar insanlar, sağlık yönünden iyi olma halini devam ettirebilmesi için hareketli bir yaşam tarzını benimsemelidirler. Buna ilaveten spor, çağdaş toplumlarda hem önemli bir fırsat olarak görülmüş hem de toplumu idare etmenin bir aracı olarak kullanılmıştır. Bu yüzden devletin spor politikalarında yer alan önemli bir konu olmuştur (Başkonuş, 2020). İnsanoğlu, tarih sahnesine çıktığından beri hayatta kalma hedefiyle doğal yaşamın gereği yürüme, koşma, sıçrama, atma, yüzme vb. fiziksel eylemleri yapmıştır. İlerleyen zaman ile birlikte avcı-toplayıcı toplumlar, sanayi toplumuna dönüşmüş, sanayi toplumları da

günümüzün modern toplumlarına dönüşmüşlerdir. Değişen ve gelişen teknoloji ile birlikte insanlar daha fazla boş zamana sahip olmuşlardır. Günümüzde insanlar boş zamanlarını çeşitli şekillerde değerlendirmektedirler. Boş zaman; Vakitin iyi planlanması ve değerlendirilmesi gereken vakitin, insanların arzuları ve istekleri doğrultusunda oynayabilmek, dinlenebilmek, eğlenmek veya kendini geliştirebilmek için özgürce kullanabileceği bir zaman dilimi olarak ifade edilir (Alpullu ve Yılgin, 2019). Günümüzde insanlar, hobi amaçlı olarak birçok spor branşına katılmakta ve birçok spor organizasyonunu seyirci olarak izlemektedir. Spor turizmi en çok talep edilen turizm türlerinden biridir. Özellikle sınırların ortadan kalkması ile uygun planlama yapılarak hemen herkes spor turizmi organizasyonlarına aktif olarak veya izleyici olarak katılabilmektedir (Alpullu ve Ak, 2018).

Spor, insanların hem izleyici hem de aktif uygulayıcı olarak katıldıkları en önemli uğraşlardan biri olmuştur. Ülkeler, vatandaşlarının sağlıklarını korumak için spora katılımlarını teşvik etmiş bu yönde spor politikaları oluşturmuşlar hatta insanların spora ilgi duymaları, sporla yaşamaları ve spora aktif katılmaları için birçok kurum ve kuruluşu meydana getirmişler ve bu kurum ve kuruluşları yasalar ile desteklemişlerdir. Özellikle okullarda beden eğitimi ve spor dersleri ile temel seviyeden başlamak üzere vatandaşlarında spor kültürünü geliştirmeyi amaçlamışlardır. Günümüzde beden eğitimi ve spor, gelişen ve değişen kuşağa zihinsel, psikolojik ve sosyolojik açıdan gelişmelerine katkı sağlayan bir alan olarak onaylanmaktadır. Beden eğitimi ve spor, akademik etkinliklerin tamamlayıcı bir unsuru olması nedeniyle öğrencilerin bedensel etkinlikler aracılığıyla psikomotor, zihinsel ve sosyal alanda gelişimine, toplumsal hayat şartları içerisinde sporu bir yaşam stili haline getirmesine, okul dışı boş zamanlarını sanatsal, kültürel ve sportif aktivitelerle değerlendirilmesine katkıda bulunur (MEB, 2021).

Tutum, bireyin özüne ya da çevresindeki objelere, toplumu ilgilendiren konularda, deneyimlerine, yaşadıklarına veya duygularına dayanarak düzenlediği zihinsel, duygusal ve davranışsal bir tepki eylemidir (İnceoğlu, 2011). Alport (1935)'a göre tutum, "yaşantı ve deneyimler sonucu oluşan, ilgili olduğu bütün obje ve durumlara karşı bireyin davranışları üzerinde yönlendirici ya da dinamik etkiye sahip duygusal ve zihinsel hazırlık durumudur" (Çöllü ve Öztürk, 2015). Tutumlar, bireyi olağan gelişen bir psikolojik duruma periyodik tepki vermeye yönelten duygusal olarak kalıplaşmış eylemlerdir. Tutumlar: bilişsel, duyusal ve tepkisel düzeyde aralarında karşılıklı bileşenler meydana getirecek şekilde yerleşir ve normal olmayan tepkisel eylemler. Tutumlar varsayımsal yapılar olduğundan düz bir bakış açısıyla görülemezler, farklı bakış açılarıyla görülebilirler (Singh RKC, 2013).

Bedensel, bilişsel ve sosyal yönden olgunlaşma döneminde yer alan 8. Sınıf öğrencilerinin sağlıklı ve zinde olmaları, sporu bir yaşam tarzı haline getirmeleriyle ilgili bir durumdur. Bu yaş grubunda yer alan genç bireyleri istenmeyen alışkanlıklardan korumak için günlük yaşamlarında mutlaka spor önemli bir yerde olmalıdır (Başkonuş, 2020). Sporsal faaliyetler içerisinde bulunan kişilerde sosyal bir kişilik oluşur. Ortaya konan sporsal faaliyetler, yeni bir sosyal çevrede yeni insanlar tanıma, yaşanılan çevrenin örf ve adetlerine, kültürüne göre gelişmenin olmasını sağlar ayrıca çevreyle daha barışık ve sosyal insanlar yetişir (Kazanoğlu, 2019). Spora yönelik olumlu tutum oluşturan bireylerin günlük hayatlarında, işte, evde daha ılımlı bireyler olduğu ve problemlerini daha kolay çözdükleri görülmektedir. İnsanların özel hayatlarında da daha mutlu olduğu görülmektedir (Yaşartürk ve ark., 2019).

Kuşak ya da nesil; Türk dil kurumu tarafından, hemen hemen aynı dönemlerde dünyaya gelmiş, aynı dönemin imkânlarıyla bununla birlikte aynı problemleri, ortak kaderi paylaşmış, benzer sorumluluklara sahip bireylerin topluluğu ya da hemen hemen aynı dönemde yaşamış yirmi beş otuz yıllık yaş kümelerini oluşturan kişilerin topluluğu, çağı, nesli, jenerasyonu olarak tanımlanmaktadır (<https://sozluk.gov.tr/>, Erişim tarihi: 10 Mart 2021). Aynı nesil içerisinde yer alan bireyler, aynı kültüre aitmiş gibi yaygın özellikler gösterir. Yaşama karşı bakış açıları, beklentileri, belli başlı olaylara karşı gösterilen tepkiler örtüşür. Kültürler arası yabancılaşma kuşaklar içinde geçerlidir. Kuşaklar da bir önceki ya da sonraki nesili, başka bir kültüre aitmişçesine garipseler. Kişilerin ortaya koyduğu davranışlar ile çok rahat bir şekilde ait olduğu kuşak fark edilebilir (Arslan ve Polat, 2016). 2000 yılından sonra doğanların yer aldığı kuşağa z kuşağı adı verilmektedir. Bu kuşak tamamen bilgisayar ile yönetilen bir dönemde yaşadıklarından dolayı bilgisayar ve teknolojileriyle bir arada yaşamaktadırlar. Bunun bir sonucu olarak bu nesilin üyeleri; kuşak I, internet kuşağı, gelecek nesil gibi terimlerle adlandırılmaktadır (Ayдын ve Başol, 2014).

Özellikle son yıllarda kitleleri spora yönlendirmek hedefiyle dünyanın her yerinde spor ile yaşam, keyifli yaşam, spor ve yaşam, herkes için spor vb. spora yönlendirme araçları ile halk sağlığı ve sağlıklı yaşam kuralları oluşturulup kitleler, spora ve hareketli yaşama alıştırmaya çalışılmaktadır (Demir, 2020).

Bu araştırmanın sonucunda z kuşağında yer alan ortaokul öğrencilerinin spora yönelik tutumlarının ne yönde olduğu tespit edilecek ve bu doğrultuda özellikle teknoloji çağında doğup büyüyen z kuşağının spora katılımını, spora ilgi duymasını ve sporla yaşamasını sağlayabilmek için politika üreticilerinin ve ülkemizin yönetiminde bulunan kişilerin eksik ve yanlış uygulamaları görmesini sağlayıp gerekli önlemleri ve uygulamaları ortaya koymalarına yardımcı olacaktır.

YÖNTEM

Evren ve Örneklem

Araştırma evrenini 2020-2021 eğitim-öğretim yılında Kağıthane ilçesinde yer alan 8. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklemi ise Kağıthane ilçesinde yer alan 413 kadın ve 399 erkek toplamda 812 öğrenci oluşturmaktadır. Olasılık temelli örneklem özünü olasılık kuramına dayanır (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Örneklem seçiminde olasılıklı örneklem seçim tekniklerinden basit rastgele örneklem tekniği kullanılmıştır. 8. Sınıf z kuşağında yer alan genel ortaokul, imamhatip ortaokulu ve özel okullardaki 812 kadın ve erkek öğrenci ile yüz yüze görüşme tekniği ile gönüllülük esasına göre, kendilerinden, ailelerinden ve İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden alınan izinler neticesinde çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Araştırmada tarama modellerinden olan genel tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modeli, "çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacıyla, evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup, örnek veya örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir" (Karasar, 2015).

Veri Toplama Araçları

Spora Yönelik Tutum Ölçeği (SYTÖ)

Araştırma verilerini elde etmek için vücut kitle indeksinin hesaplanmasında kullanılan boy ve kilo bilgisi ayrıca cinsiyet bilgisi kişisel bilgiler formu aracılığıyla

toplanmıştır. Bireylerin spora yönelik tutumlarını tespit etmek için ise 3 alt boyuttan (spora ilgi duyma, sporla yaşama ve aktif spor yapma) ve toplam 25 maddeden oluşan “Spora Yönelik Tutum Ölçeği” kullanılmıştır (Şentürk, 2014). SYTÖ 5’li likert tipi bir ölçek olup ölçekten alınabilecek minimum puan 25 ve maksimum puan 125’tir. Puanın yüksekliği spora yönelik tutumun yüksek olduğunu ifade etmektedir.

Veri Toplama

Verilerin toplanmasında kullanılan ölçek, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı kağıthane ilçesinde yer alan ortaokul kurumlarındaki öğrencilerle yüz yüze görüşülerek uygulanmıştır. Ölçek hakkında bilgi ve araştırmanın amacının ne olduğu öğrencilere ifade edilmiştir. Ölçek uygulanmadan önce Milli Eğitim Bakanlığından ailelerden izin alınmış ölçek, gönüllü olan öğrencilere uygulanmıştır.

Verilerin Analizi

Çalışmada kullanılan spora yönelik tutum ölçeğine verilen yanıtların tutarlılığı cronbach alpha (α) ile değerlendirilmiştir. Spora yönelik tutum ölçeğinin toplam puanının cronbach alpha (α) puanı $\alpha=907$ olarak belirlenmiştir. Ayrıca cinsiyet ve vücut kitle indeksi demografik değişkenler olarak kullanılmıştır. Vücut kitle indeksi ($vki= kg/boy*boy$) değerleri öğrencilerden alınan boy ve kilo bilgisi ile JASP 0.9.2.0 versiyon programında vki formülü ile hesaplanmış sonrasında kategori oluşturulabilmek için bu değerler z puanına dönüştürülmüştür. Elde edilen z puanlarına karşılık gelen kategoriler (zayıf, normal, kilolu), (JASP programında değerler z score’a dönüştürülmüştür) Dünya Sağlık Örgütü’nün sınıflamasına (5-19 years. Erişim tarihi: 05 Temmuz 2021 tarihinde <https://www.who.int/toolkits/growth-reference-data-for-5to19-years/indicators/bmi-for-age> adresinden alındı) göre sınıflandırılmış ve ilgili veriler 3 kategoriye ayrılarak analizler yapılmıştır.

Elde edilen verilerin normal dağılım gösterip göstermediğini tespit etmek için normallik testleri uygulanmış ve verilerin normal dağılım gösterdiği tespit edilmiştir ($p>0,05$). Bu nedenle normal dağılım gösteren veriler için kullanılan betimsel istatistik yöntemlerinden ikili grup karşılaştırmaları için Independent samples t- testi, ikiden fazla grubların karşılaştırılmasında ise One Way Anova testi kullanılmıştır. Anova testi sonuçları değerlendirildiğinde farklılaşmanın tespit edildiği gruplarda Post-hoc testlerinden Tukey testi kullanılmıştır. Analizler JASP 0.9.2.0 versiyon programında yapılmış ve araştırmada istatistiksel anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak belirlenmiştir.

Hipotezler

- **H1** Spora ilgi duyma faktörü ile cinsiyet arasında anlamlı farklılık vardır.
- **H2** Sporla yaşama faktörü ile cinsiyet arasında anlamlı farklılık vardır.
- **H3** Aktif spor yapma faktörü ile cinsiyet arasında anlamlı farklılık vardır.
- **H4** Spora ilgi duyma faktörü ile vki değerleri arasında arasında anlamlı farklılık vardır
- **H5** Sporla yaşama faktörü ile vki değerleri arasında anlamlı farklılık vardır.
- **H6** Aktif spor yapma faktörü ile vki değerleri arasında anlamlı farklılık vardır.

BULGULAR

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Özellikleri

Cinsiyet	N	%
Kadın	413	50,9
Erkek	399	49,1
Toplam	812	100
Okul Türü		
Genel	6	40,0
Özel	5	33,4
İmamhatip O.O	4	26,6
Toplam	16	100
Vki(Vücut kitle indeksi)		
Zayıf	111	13,7
Normal	592	72,9
Kilolu	109	13,4
Toplam	812	100

Elde edilen bulgulara göre 6 genel Ortaokul, 4 imam hatip ortaokulu, 5 özel ortaokul olmak üzere 15 okuldan toplam 812 öğrenci çalışmaya katılmıştır. Araştırmaya katılanların %49,1 i erkek, %50,9 u kız öğrencilerden oluşmuştur.

Vücut kitle indeksi değerleri zayıf, normal ve kilolu olarak gruplandırılmıştır. Buna göre; öğrencilerin %13,'ü zayıf, %72,9' u normal ve %13,4'ü kilolu öğrencilerden oluşmuştur.

Tablo.2 Spora Yönelik Tutum Ölçeği Toplam Puan ve Alt Boyutlarının (Spora ilgi duyma, Sporla Yaşama, Aktif spor yapma) Dağılımı

	Madde	N	Ort.	Ss	Çarpıklık	Basıklık	Minumum	Maksimum
1. Boyut	13	812	*3,36	,731	-,172	-,485	1	5
2.Boyut	6	812	*3,39	,752	-,295	-,369	1	5
3.Boyut	6	812	*3,19	,814	-,128	-,440	1	5
SYTÖ	25	812	**83,50	17,161	-,185	-,469	31	125

*ölçekteki seçeneklerin yorumlanmasında kullanılacak derecelendirme ölçekleri= çok kötü düzey:1,00-1,79; kötü düzey:1,80-2,59; orta düzey:2,60-3,39; iyi düzey:3,40-4,19; çok iyi düzey: 4,20-5,00 **Spora yönelik tutum ölçeğine verilen toplam puanların, en düşüğü 25, en yükseği 125 puandır

Spor yönelik tutum ölçeği alt boyutları ve toplam puanlarının dağılımları çarpıklık ve basıklık değerleri incelendiğinde normal bir dağılım gösterdiği tespit edilmiştir. Ayrıca öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeği maddelerine vermiş olduğu cevapların ortalamaları incelendiğinde spora ilgi duyma, sporla yaşama ve aktif spor yapma alt boyutlarında spora yönelik orta düzeyde bir tutuma sahip olduğu tespit edilmiştir. SYTÖ toplam puanı ortalaması 83,50 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 3. Spora Yönelik Tutum Alt Boyutlarının Cinsiyete Göre İncelenmesi

Spora ilgi duyma		***X	Ss	t	p	Effect Size
	Erkek	3,44	,776	3,30	*0,001	** ,013
	Kadın	3,28	,625			
Sporla yaşama						
	Erkek	3,45	,758	2,08	*0,038	** ,038
	Kadın	3,34	,743			
Aktif spor yapma						
	Erkek	3,32	,855	4,23	*0,001	** ,022
	Kadın	3,08	,753			

*(P<0,05) Independent samples t test, : **Cohen's D. effect size.(0.1=Small effect, 0.3= Medium effect. 0.5=Large effect. ; ***X: ölçekteki seçeneklerin yorumlanmasında kullanılacak derecelendirme ölçekleri= çok kötü düzey:1,00-1,79; kötü düzey:1,80-2,59; orta düzey:2,60-3,39; iyi düzey:3,40-4,19; çok iyi düzey: 4,20-5,00).

Tablo 3. İncelendiğinde SYTÖ alt boyutlarından spora ilgi duyma (t:3,30; p:,001), sporla yaşama (t:2,08; p:,38) ve aktif spor yapma (t:4,23; p:,001) ile cinsiyet arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Her üç alt boyutta da erkek öğrencilerin, kadın öğrencilerden daha yüksek bir ortalama puana sahip olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4. Spora Yönelik Tutum Alt Boyutlarının Vki Kategorilerine Göre İncelenmesi

Spora ilgi duyma	N	***X	Ss	Var. K.	KT	Sd	KO	F	*P	** Etki
Zayıf	111	3,46	,667	G.Arası	5,330	2	2,665			
Normal	592	3,37	,740	G.İçi	427,964	809	,529	5,037	0,007	0 ,01
Kilolu	109	3,17	,717	Toplam	433,294	811				
Sporla yaşama	N	***X	Ss	Var. K.	KT	Sd	KO	F	*P	**Etki
Zayıf	111	3,21	,687	G.Arası	5,891	2	2,945			
Normal	592	3,22	,769	G.İçi	452,833	809	,560	5,262	0,005	0,01
Kilolu	109	3,02	,688	Toplam	458,724	811				
Aktif spor yapma	N	X	Ss	Var. K.	KT	Sd	KO	F	*P	**Etki
Zayıf	111	3,46	,791	G.Arası	3,811	2	1,906			
Normal	592	3,37	,831	G.İçi	532,944	809	,659	2,893	0,05	0,01
Kilolu	109	3,17	,723	Toplam	536,755	811				

*(P<0,05) One way Anova, : **Cohen's D. effect size.(0.1=Small effect, 0.3= Medium effect. 0.5=Large effect. ; ***X: ölçekteki seçeneklerin yorumlanmasında kullanılacak derecelendirme ölçekleri= çok kötü düzey:1,00-1,79; kötü düzey:1,80-2,59; orta düzey:2,60-3,39; iyi düzey:3,40-4,19; çok iyi düzey: 4,20-5,00).

Tablo 4. İncelendiğinde ; Spora yönelik tutum ölçeği alt boyut ortalamalarının Vücut kitle indeksi kategorilerine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda vki kategorilerinin aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (F= 5,037; ,007; F=5,262; ,001; F=2,893; ,05). Kategoriler arasında bulunan anlamlı farkın etki büyüklüğü Cohen's D, etki boyutuna göre anlamlı bulunmamıştır (**Cohen's D. effect size.(0.1=Small effect, 0.3= Medium effect. 0.5=Large effect).

ANOVA sonrası hangi post-hoc çoklu karşılaştırma tekniğinin kullanılacağına karar vermek için öncelikle Levene's testi ile grup dağılımlarının varyanslarının homojen olup olmadığı hipotezi sınanmış, varyansların homojen olduğu saptanmıştır (L=0,436; L=0,179; L=0,277). Varyansları homojen ve normal dağılım gösteren verilerin çoklu karşılaştırma analizi için Tukey çoklu karşılaştırma tekniği kullanılmıştır.

Tablo 5. Spora Yönelik Tutum Ölçeği Alt Boyutlarının VKİ Kategorilerine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığının İncelenmesi

Spora İlgili Duyma	VKİ	Mean Difference (I-J)	** P	Gruplar
Zayıf	Normal	,091	0,445	
	Kilolu	,297*	0,007	Zayıf-Kilolu
Normal	Zayıf	-,091	0,445	
	Kilolu	,205*	0,019	Normal-Kilolu
Kilolu	Zayıf	-,297*	0,007	Kilolu-Zayıf
	Normal	-,205*	0,019	Kilolu-Normal
Sporla Yaşama	VKİ			
Zayıf	Normal	,107	0,347	
	Kilolu	,316*	0,005	Zayıf-Kilolu
Normal	Zayıf	-,107	0,347	
	Kilolu	,209*	0,021	Normal-Kilolu
Kilolu	Normal	-,316*	0,005	Kilolu-Normal
	Zayıf	-,209*	0,021	Kilolu-Zayıf
Aktif Spor Yapma	VKİ			
Zayıf	Normal	-,015	0,981	
	Kilolu	,187	0,201	
Normal	Zayıf	,015	0,981	
	Kilolu	,203*	0,044	Normal-Kilolu
Kilolu	Zayıf	-,187	0,201	
	Normal	-,203*	0,044	Kilolu-Normal

**p<0,05 Tukey Testi

Tablo 5. İncelendiğinde çoklu karşılaştırma Tukey testi sonucuna göre; spora yönelik tutum ölçeği alt boyutlarından spora ilgi duyma ve sporla yaşama alt boyutlarında kilolu öğrencilerin, zayıf ve normal kategoride yer alan öğrencilerden farklılaştığı tespit edilmiştir (p<0,05). Aktif spor yapma alt boyutunda ise zayıf öğrencilerin hem kilolu hem de normal kategorideki öğrenciler ile anlamlı bir farklılaşma tespit edilememişken normal ve kilolu öğrenciler arasında anlamlı bir farklılaşma tespit edilmiştir (p<0,05).

TARTIŞMA ve SONUÇ

Yaptığımız araştırmada kağıthane ilçesinde yer alan 8. sınıf öğrencilerinin spora yönelik tutumlarının cinsiyete göre farklılaştığı tespit edilmiştir. Spora yönelik tutum ölçeğinin her 3 alt boyutunda da erkek öğrenciler kadın öğrencilerden daha fazla olumlu tutuma sahiptir. Bu durumun veri toplanan öğrencilerin ailelerinin sosyo-kültürel açıdan değerlendirildiğinde daha çok ataerkil bir yapıda oldukları ve aynı zamanda sosyo-ekonomik olarak daha düşük gelir düzeyine sahip olan aileler olmaları sebebiyle özellikle kadın öğrencilerin, tercih edebileceği sportif etkinliklere katılım imkanı sağlanamaması durumunun bu sonuçları ortaya çıkardığı değerlendirilmektedir. Erkek öğrencilerin daha çok tercih ettiği futbol branşına

katılım için daha fazla sportif olanak olmasının, erkeklerin daha yüksek spora yönelik olumlu tutum sonucunu ortaya çıkardığı düşünülmektedir.

Alan-yazın incelendiğinde yaptığımız çalışmayı destekler nitelikte birçok çalışma bulunmaktadır.

Göktaş (2019), spor lisesi öğrencileri üzerinde yapmış olduğu çalışmada spora yönelik tutumun, cinsiyet açısından farklı bir sonuç verdiğini ve erkek katılımcıların, kadın katılımcılardan belirgin şekilde yüksek spora yönelik olumlu tutum gösterdiğini ayrıca spora yönelik tutum ölçeğinin 3 alt boyutunda da benzer sonuçların elde edildiğini tespit etmiştir.

Yıldırım ve ark. (2018), Yıldız ve ark. (2017), Türkmen ve ark. (2016), Varol ve ark. (2017), Singh ve Devi (2013), Tomik, Olex Zarychta ve Mynarski (2012), Blacklock, Rhodes ve Brown (2007), Smoll ve Schutz (1980), Yapıcı (2021) gibi çalışmalarda da spora yönelik tutumun farklılaştığı ve spora yönelik tutum ölçeğinin her 3 alt boyutunda da erkek katılımcıların, kadın katılımcılardan belirgin bir şekilde yüksek olumlu tutuma sahip olduğu tespit edilmiştir.

Cinsiyete göre beden eğitimi ve spora yönelik tutumun incelendiği araştırmalarda da erkek katılımcıların, kadın katılımcılardan belirgin bir şekilde yüksek olumlu yönde tutum sergilediği tespit edilmiştir. Örneğin; Çelik ve Pulur (2011), ortaokul öğrencileri üzerinde yapmış olduğu beden eğitimi ve spor tutum ölçeği çalışmasında cinsiyet değişkeni yönünden erkek öğrencilerin, kadın öğrencilerden daha fazla olumlu tutum sergilediğini çalışmamız ile benzer bir şekilde tespit etmiştir. Benzer şekilde bulgular Güllü ve ark. (2009), Karaman (2019), Kangalgil ve ark. (2006) tarafından erkek katılımcıların, kadın katılımcılardan belirgin bir şekilde olumlu tutum içerisinde olduğu şeklinde belirlenmiştir. Bu durumun yine yukarıda ifade edildiği gibi ilgili çalışma grubunun ailelerinin sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel özelliklerinden dolayı olduğu düşünülmektedir.

Yaptığımız çalışma ve benzerlerinin elde ettiği bulguların aksine cinsiyet yönünden farklılaşma olmadığını tespit eden çalışmalara da alan-yazında rastlanılmıştır. Örneğin; Göksel ve Caz (2016), Anadolu lisesi öğrencileri üzerinde yapmış olduğu çalışma da erkek ve kadın katılımcıların spora yönelik tutumlarının farklılaşmadığını tespit etmiştir. Elde edilen sonucun örneklem grubunun bilinçli, sorumluluklarını bilen öz denetim ve disipline sahip, başarılı anadolu lisesi öğrencilerinden oluşması ile açıklanması mümkündür. Göksel ve ark (2016), Büyükdemir ve ark.(2018), Keskin (2015), Karavelioğlu (2017), Baskonuş (2020) gibi çalışmalarda da cinsiyete göre bir farklılaşma tespit edilememiştir.

Çalışmamızda elde edilen bulgularda spora yönelik tutumun cinsiyete göre farklılaşması ve erkek katılımcıların, kadın katılımcılardan belirgin bir şekilde spora yönelik olumlu tutum içerisinde olması bu çalışma grubunda yer alan öğrencilerin sosyo-ekonomik durum, velilerin spora bakış açısı, okullarda var olan sportif imkanlar, daha çok erkeklerin yer aldığı futbol branşı dışında spor branşlarının çevrede yer almaması vb. etkenlerle açıklanabilir.

Yaptığımız çalışma neticesinde ortaya koyduğumuz H1,H2 ve H3 hipotezleri, elde ettiğimiz sonuçlar ile desteklenmiştir.

Elde edilen verilere göre öğrencilerin vücut kitle indeksleri incelendiğinde öğrencilerin %13,7'si 111 kişi zayıf, %72,9'u 592 kişi normal ve %13,4'ü 109 kişi kilolu olarak tespit edilmiştir.

Vücut kitle indeksi değişkeni ile spora yönelik tutum ölçeği alt boyutları arasındaki ilişki analiz edildiğinde (Tablo 4). Vücut kitle indeksi, zayıf, normal ve kilolu kategorilerdeki kadın ve erkek öğrencilerin spora yönelik tutumlarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir ($p<0,05$). Yaptığımız çalışma sonucunda ortaya koyduğumuz H4, H5 ve H6 hipotezlerimiz, elde ettiğimiz sonuçlar ile desteklenmiştir.

Bu farklılığın hangi gruplar arasında ve ne yönde olduğu analiz edildiğinde Spora yönelik tutum ölçeği tüm alt boyutlarına göre vki gruplarında zayıf, normal ve kilolu öğrenciler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilmiştir. Bu farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığı ise tablo-5 te yer almaktadır. Buna göre; kilolu öğrencilerin her 3 alt boyutta da belirgin şekilde zayıf, normal öğrencilerden farklılaştığı görülmektedir. Bu durumun kilolu öğrencilerin, spora ilgi duyma, sporu içselleştirme ve aktif spor yapma noktasında olumsuz bir tutum içerisinde olmasıyla yakından ilişkili olduğunu ortaya koymaktadır.

Yapılan çalışmalarda Alp ve Süngü (2016), Başkonuş (2020), Büyükdemir, Soyer ve Türkoğlu (2018), Demir (2020), Kalfa (2019), Karaman, (2019), Keskin, Küçükkılıç (2015), Çelik ve Pulur (2011), spora yönelik tutum doğrultusunda kilo, boy ve vücut kitle indeksi değişkenlerini bir arada araştıran çalışma yapmamışlardır.

Alan-yazın incelendiğinde Kalfa (2019) tarafından dış hekimliği öğrencileri üzerinde yapılan beden eğitimi ve tutum araştırmasında öğrencilerin vücut kitle indeksi ile beden eğitimi ve spor tutumları incelenmiş ve istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir. Bu çalışmada elde edilen veriler bizim çalışmamızın aksine vücut kitle indeksi değerlerinin spora katılımında bir etkisinin olmadığı ifade edilmiştir. Bu durumun eğitim düzeyi arttıkça bireylerin sağlık ile spor ilişkisini daha anlamlı bir şekilde kurması ve spora yönelik tutum ile vki durumlarının ilişkili olmaması sonucunu ortaya çıkardığı düşünülmektedir.

Özellikle okullarda yapılan beden eğitimi ve spor çalışmalarında çok yönlü sportif dersler yapıldığından öğrenciler kendilerini ifade edebilecekleri etkinlikleri keşfedebilmekte ve fiziksel özelliklerine bağlı kalmaksızın spora yönelik olumlu tutum geliştirdikleri düşünülmektedir.

Bu araştırmada, 8. Sınıf kadın ve erkek öğrencilerinin cinsiyetlerine göre spora yönelik olumlu bir tutuma sahip olduğu belirlenmiştir. Erkek öğrencilerin kadın öğrencilerden spora yönelik tutum ölçeğinin spora ilgi duyma, sporla yaşama ve aktif spor yapma alt boyutlarında daha fazla olumlu tutuma sahip olduğu tespit edilmiştir. Bu durumun ailelerin sahip olduğu spor bilinci ile alakalı olduğu ayrıca sosyo-kültürel yapının da kız öğrenciler aleyhinde olması neticesinde ortaya çıktığını söyleyebiliriz. Örneklem grubunun bulunduğu sosyo-ekonomik ve kültürel durum ele alındığında spora yönelik tutum noktasında önemli bir etkiye sahip olduğu ve özellikle kültürel boyut ile değerlendirildiğinde erkek öğrencilerin spora yönelik tutumlarını olumlu etkileyen bir yapının olduğu görülmektedir bu durum çalışmamızın bulgularıyla da örtüşmektedir.

8. sınıf kadın ve erkek öğrencilerinin vücut kitle indeksi gruplarına göre spora yönelik tutum incelendiğinde zayıf, normal ve kilolu durumda olan öğrencilerin spora ilgi duyduğu tespit edilmiştir. Zayıf-kilolu, normal-kilolu kategoride olan öğrenciler, farklılaşmıştır (Tablo.5). Bunun sebebinin kilolu olan öğrencilerin spora yaşamlarının içerisinde yer vermemeleri ve bunun doğal sonucu olarak diğer kategorilerden farklılaşmasına sebep olması ile açıklayabiliriz.

SYTÖ'nün 3 alt boyutunda da orta düzey spora yönelik tutum puanı ile öğrencilerin genel spora yönelik tutumları ortaya konmuştur (Orta düzey Spora yönelik tutum puanı ortalaması: 2,60-3,39).

Eğitim sistemimizde beden eğitimi ve spor derslerine verilen önemin yeterli olmaması, ailelerin ve öğrencilerin beden eğitimi dersi ve sporu yeterince önemsememesi olumsuz bir algının ortaya çıkması öğrencilerin daha yüksek bir düzeyde tutuma sahip olmamasının sebebini açıklamaktadır. Bununla beraber bireysel olarak baktığımızda yüksek oranda öğrencinin spora yönelik olumlu tutum göstermesi son yıllarda beden eğitimi ve spor algısındaki olumlu değişim ve spor-sağlık ilişkisine daha fazla ciddiyet ile yaklaşılmasıyla açıklanabilir.

Öneriler.

- Erkek öğrencilerin kadın öğrencilerden daha fazla spora yönelik olumlu tutum geliştirdiği ve bu durumun geleneksel, sosyal ve ailelerin sosyo-ekonomik durumlarından kaynaklandığı öngörülmüştür. Kadın öğrencileri spora daha fazla yönlendirmek için ailelerde spor bilincini geliştirecek seminer, kurs vb. etkinlikler düzenlenebilir.
- Milli Eğitim Bakanlığı spora katılımı artıracak uygulamaları ölçme ve değerlendirme içerisinde puanlandırabilir. Spora teşvik edici ödül yönetmeliklerini genişletebilir. Okul rehber öğretmenleri aracılığıyla sporun bedensel, zihinsel ve sosyal gelişim ile beraber ders başarısına olumlu katkısının sunulacağı veli seminerleri düzenlenebilir.
- Vücut kitle indeksi durumuna göre kilolu ve daha üst kategorilerde bulunan öğrenci ve ailelere danışmanlık yapılabilir.
- Spor bilincinin geliştirildiği en önemli alan fiziksel etkinlik derslerinin saati ve kapsamı artırılabilir.
- Fiziksel etkinlik dersi anaokulu ve ilkokulda zorunlu ders olarak verilebilir ayrıca bu sınıflarda beden eğitimi ve spor dersine spor öğretmenin girmesi sağlanabilir.
- Vki değerleri norm değerlerin üstünde olan öğrencilere beslenme ve egzersiz danışmanlığı spor öğretmenleri tarafından verilebilir. Bu programların periyodik takibi sağlanabilir.

Kaynakça

- Aktaş, İ. P. ve Mirzeoğlu, D. E. (2009). İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Öğrenme Stillerinin Okul Başarılarına ve Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi. *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 7(1), 1-8.
- Alemdağ, S. ve Öncü, E. (2014). Sınıf Öğretmenlerini Adaylarının Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutum ve Özyeterlilikleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(2), 45-60.
- Alp, H. ve Süngü, B. (2016). Üniversite Öğrencilerinin Spora Karşı Tutumlarına Beden Eğitimi ve Spor Dersinin Etkisi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 5(Özel Sayı), 129-136.
- Alpullu, A. ve Ak, O. (2018). The effect of sports tourism and recreation sector perception on student career plans. *Turkish Journal of Sport and Exercise*, 67-73.

- Alpullu, A. ve Yılgin, A. (2019). *Leisure time management in Marmara university and Kilis 7 aralik university students training in sports sciences*. İstanbul: Turkish Journal of Sport and Exercise.
- Arslan, Y. ve Polat, S. (2016). Eğitim Örgütlerinde Kuşaklar Arası Çatışma Nedenleri ve Başa Çıkma Yaklaşımları. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi*, 01(05), 263-282.
- Aydın, G. ve Başol, O. (2014). X ve Y Kuşağı: Çalışmanın Anlamında Bir Değişme Var mı? *Electronic Journal of Vocational Colleges*, 17(1), 1-15.
- Balyan, M. ve Balyan, K. Y. (2012). Farklı Sportif Etkinliklerin İlköğretim 2. Kademe Öğrencilerinin Beden Eğitime Dersine Yönelik Tutum, Sosyal Beceri ve Özyeterlilik Düzeylerine Etkileri. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 14(2), 196-201.
- Başkonuş, T. (2020). Ortaöğretim Öğrencilerinin Spora Yönelik Tutumlarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi (Kırşehir İli Örneği). *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(2), 365-376.
- Blacklock, Rachel, E., Ryan, E., Rhodes, Shane, G. (2007). Relationship between regular walking, physical activity, and health-related quality of life. *ournal of Physical Activity and Health*, 2(4), 138-152.
- Büyükdemir, D., Soyer , F., Türkoğlu, Ç. (2018). Farklı Ortaöğretim Programlarında Öğrenim Gören Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine İlişkin Tutumları. *E R P A International Congresses on Education* (s. 416-421). İstanbul: Sakarya Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi.
- Cristodoulidis, T., Athanasios, P., & Nikolaos, D. (2001). Motivational climate and attitudes towards exercise in Greek senior high school:A year-long intervention. *European Journal of Sport Science*, 1(4), 1-12.
- Çelik, Z., Pular, A. (2011). Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spora Yönelik Tutumlarının İncelenmesi. V. E. Dergisi (Dü.), *Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğrt. Dergisi* içinde (s. 115-121). Ankara: Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu.
- Çöllü, E. F., Öztürk, Y. E. (2015). Örgütlerde inançlar-tutumlar, tutumların ölçüm yöntemleri uygulama örnekleri ve bu örneklerin değerlendirilmesi. *Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi*(2), 374-404.
- Demir, K. (2020). Bireylerin Spora Yönelik Tutumları ile Mutluluk Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. 1-71. (D. Ü. Güreş, Dü.) Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor ABD.
- Demir, K. (2020). Bireylerin Spora Yönelik Tutumları ile Mutluluk Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Yüksek Lisans Tezi*, 1-75.
- Fişek, K. (1980). *Devlet Politikası ve Toplumsal Yapıyla İlişkileri Açısından Spor Yönetimi-Dünyada ve Türkiyede*. Ankara: Basın ve Yayın Yüksekokulu Basımevi.
- Fişek, K. (1998). *Devlet Politikası ve Toplumsal Yapıyla İlişkileri Açısından Dünya'da ve Türkiye'de Spor Yönetimi*. Ankara: Bağırman Yayımevi.
- Geri, S. (2013). Kırgızistandaki Üniversite Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Yönelik Tutumları ile Akademik Motivasyonlarının İncelenmesi. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2(4), 32-46.
- Göksel, A. G. ve Caz, Ç. (2016). Anadolu Lisesi Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi. *Marmara Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1), 1-9.

- İnceoğlu, M. (2011). *Tutum, Algı, İletişim*. Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Kalfa, M. (2019). Diş Hekimliği Fakültesi Öğrencilerinin Spora Yönelik Tutumlarının İncelenmesi. *Spormetre*, 1(17), 165-181.
- Karaman, E. (2019). Ortaokul Öğrencilerinin Spora Yönelik Tutumlarının Farklı Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi (Erzurum İli Örneği). *Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü*.
- Kazanoğlu, İ. (2019). Lise Öğrencilerinin Spora Yönelik Tutumları ve Özyeterlilik Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. (Y. Öztaşonar, Dü.) *Erzurum Atatürk Üniversitesi*, 1-61.
- Keskin, Ö., Küçükkılıç, S. (2015). Ortaokul Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı*, 14(1), 93-107.
- Meb. (2021). *Ortaöğretim Beden Eğitimi ve Spor Dersi Programı*. 03 16, 2021 tarihinde T.C Milli Eğitim Bakanlığı: <http://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=334> adresinden alındı
- Sayım, F. (2021). *Sosyal Bilimlerde Araştırma ve Tez Yazım Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Singh, R. ve Devi, K. (2013). Attitude of higher Secondary Level Student Towards Game And Sports . *International Journal of Physical Education* , 80-85.
- Smoll, F. ve Schutz, R. (1980). Children's attitudes toward physical activity: A longitudinal analysis. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 2, 137-147.
- Şentürk, H. İ. (2014). Spora Yönelik Tutum Ölçeği: Geliştirilmesi, Geçerliliği ve Güvenirliği. *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 10.
- Talimciler, A. (2010). *Sporun Sosyolojisi Sosyolojinin Sporu*. İstanbul: Bağlam Yayıncılık.
- TDK. (2021). *Türk Dil Kurumu*. 03 20, 2021 tarihinde Güncel Türkçe Sözlük: <https://sozluk.gov.tr/> adresinden alındı
- Tomik, R., Olex-Zarchta, D., Wladyslaw, M. (2012). Social values of sport participation and their significance for youth attitudes towards physical education and sport. *Studies in Physical Culture and Tourism*, 2(19), 99-104.
- Türkmen, M., Yunus, A., Varol, S., Gökdağ, M. (2016). İslami İlimler Fakültesi Öğrencilerinin Spora Yönelik Tutumlarının İncelenmesi (Bartın Üniversitesi Örneği). *International Journal of Contemporary Educational Studies (IntJCES)*, 2(1), 48-59.
- Varol, R., Varol, S., Türkmen, M. (2017). Bartın Üniversitesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Spora Yönelik Tutumlarının Belirlenmesi. *International Journal of Cultural and Social Studies*, 316-329.
- Who. (2021). BMI-for-age (5-19 years. 05 27, 2021 tarihinde <https://www.who.int/toolkits/growth-reference-data-for-5to19-years/indicators/bmi-for-age> adresinden alındı
- Yapıcı, E. C. (2021). Z Kuşağında Yer Alan Ortaokul Öğrencilerinin Spora Yönelik Tutumlarının İncelenmesi. İstanbul: Marmara Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yönetim Bilimleri, Yüksek Lisans Tezi.
- Yaşartürk, F., Akyüz, H., Gönülateş, S. (2019). The Investigation of the Relationship between University Students' Levels of Life Quality and Leisure Satisfaction. *Universal Journal of Educational Research*(7), 739-745.

- Yıldırım , M., Ilgar, E. A., Uslu, S. (2018). Lise Öğrencilerinin Spora Yönelik Tutumlarının İncelenmesi. *Turkish Studies Educational Sciences*, 1711-1727.
- Yıldız, A. B., Arı, Ç., Yılmaz, B. (2017). Üniversite Öğrencilerinin Spora Yönelik Tutumlarının İncelenmesi (Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Örneği). *Muş Alparslan Üniversitesi Uluslararası Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1), 35-45.